

Toelichting

Bemiddeling naar school en werk

Op basis van de ervaringen bij de opvang van statushouders weten we dat het belangrijk is dat mensen zo snel mogelijk letterlijk en figuurlijk in beweging komen en zelf weer grip op hun leven krijgen. We weten ook dat economische zelfstandigheid hierin de belangrijkste factor is. Het programma is er daarom sterk op gericht om mensen zo snel mogelijk in beweging te krijgen. Met veel partijen wordt samengewerkt. Voor de instroom in het onderwijs met het MBO, HBO en WO. Ook zullen statushouders specifieke scholingstrajecten krijgen, om een branchecertificaat te behalen. Voor de instroom naar de arbeidsmarkt wordt samengewerkt met Re-integratie Leiden, het UWV en individuele werkgevers.

Individuele begeleiding

Een aantal personen is nauw betrokken bij de begeleiding van statushouders en spreekt hen regelmatig, te weten:

- de klantmanager van gemeente Leiden, die het re-integratietraject van de vluchteling monitort;
- de vrijwilliger van Vluchtelingenwerk;
- de vrijwilliger van Project JA voor de Statushouders (JAS, één van de JA-projecten van Werk en Inkomen), die in de rol van leermeester de statushouder wekelijks spreekt en het integratieprogramma ondersteunt door in gesprek te gaan, omdat wij verwachten dat er veel vragen zijn en er tijd en ruimte nodig is voor alle antwoorden.

Het Gesprek

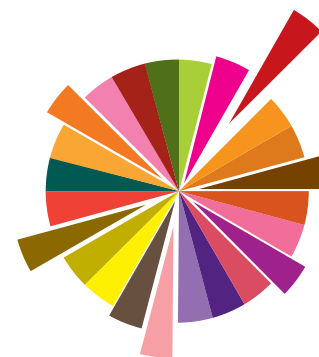
Het Gesprek is een interactief programmaonderdeel van het leertraject over werken en netwerken in de Nederlandse cultuur. Het programma wordt in de eerste fase, voor zover mogelijk, ondersteund in de eigen taal. De culturele verschillen zullen worden benoemd. Mensen komen uit een samenleving waarin het collectief belangrijk is en gaan nu functioneren in een samenleving waarin het individu centraal staat. In deze training wordt de mensen de vraag gesteld hoe zij, vanuit de verschillen die zij zien, zelf invulling kunnen geven aan wat er in de Nederlandse samenleving wordt gevraagd van burgers.

Taalles en inburgering

We starten in de gemeente Leiden in de eerste 12 weken met taallessen, als ondersteuning en diagnose-instrument om met de klant een passend traject uit te zetten. In deze startperiode moeten statushouders zich inschrijven voor minimaal drie dagdelen (bij voorkeur meer) bij een inburgeringsinstituut, waar zij de verplichte inburgering gaan volgen en geld gaan lenen om de inburgering te financieren. Inburgeren en het behalen van het inburgeringsexamen is geen doel, maar een middel in het traject naar werk. In de afgelopen jaren hebben we te vaak gezien dat mensen na afloop van het inburgeren nog onvoldoende kennis en vaardigheden hadden om bemiddeld te worden naar werk.

De 24 x 24 aanpak of 'JAS', is één van de JA-projecten die uitgevoerd worden door de afdeling Werk en Inkomen van gemeente Leiden.

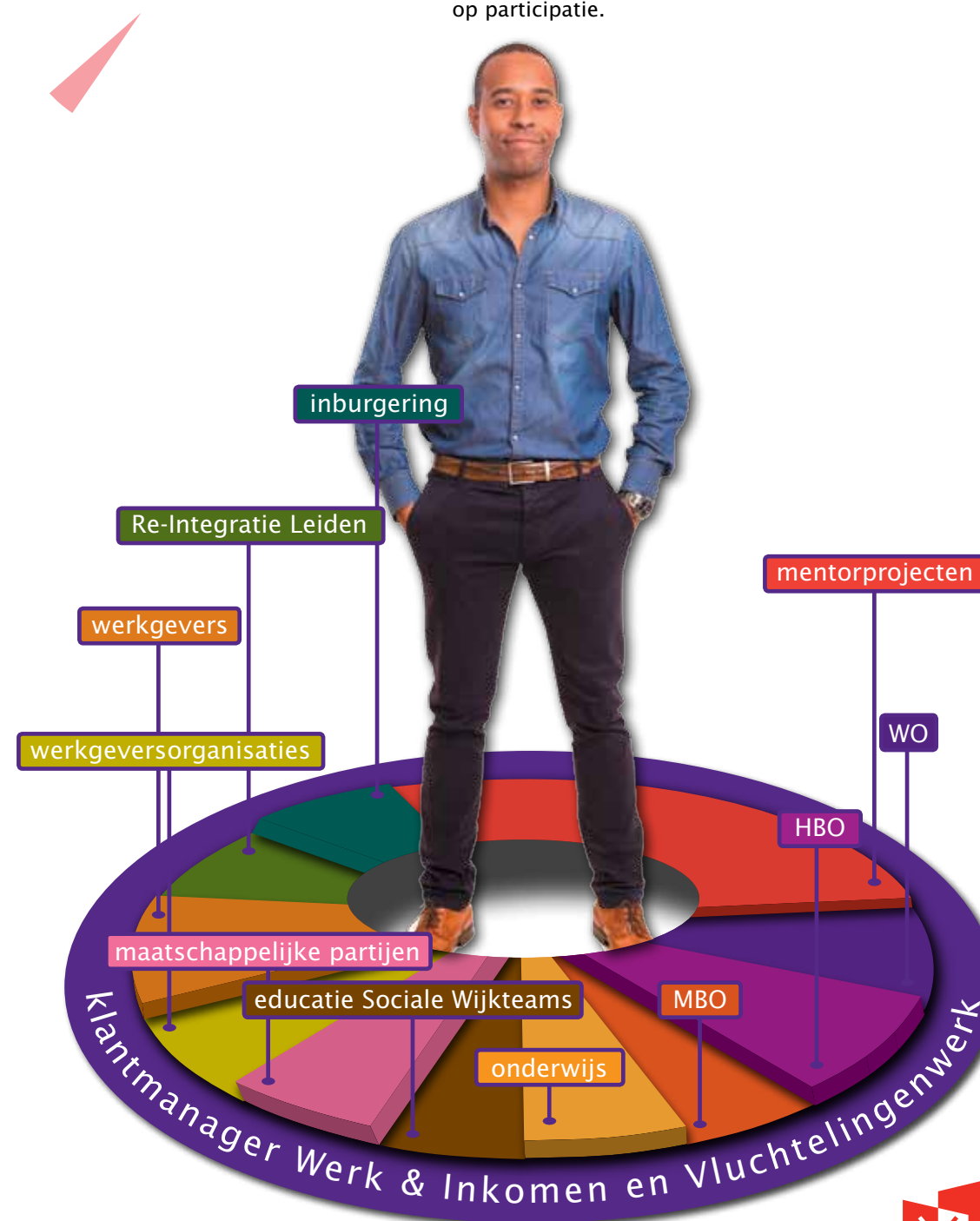

Integratie van statushouders*

24 x 24 aanpak: een versneld inburgeringstraject

De mondiale vluchtelingenstroom is sterk toegenomen. Ook in gemeente Leiden melden zich steeds meer mensen, op zoek naar een veilige toekomst voor zichzelf of voor hun gezin. Vanwege die snel groeiende aantallen wordt deze nieuwe groep statushouders niet langer als vanzelfsprekend opgenomen in de samenleving. Steeds meer inwoners spreken hierover hun zorgen uit. Het vergt aandacht, zorg, beleid en bovenal betrokkenheid van burgers om deze ontwikkelingen in goede banen te leiden en een duurzame integratie te bewerkstelligen.

In gemeente Leiden is daartoe de 24 x 24 aanpak ontwikkeld: een maatwerkprogramma dat vier periodes van 24 weken duurt, waarin een minimale inzet van 24 uur per week is vereist. Het programma is volledig gericht op participatie.

* In deze folder gebruiken we het woord statushouders. De aanpak richt zich op een specifieke groep vluchtelingen, die een verblijfsvergunning hebben van minimaal vijf jaar.

Van hulp naar service en dienstverlening

Een belangrijk uitgangspunt voor het vluchtelingenbeleid is dat een uitkering niet vrijblijvend is. Daaraan zijn rechten en plichten verbonden, die voor statushouders evengoed gelden als voor iedere andere inwoner. In dat kader biedt gemeente Leiden dus ook geen hulpverlening, maar levert zij service en diensten om de integratie te bespoedigen. Een integrale aanpak is daarbij het uitgangspunt. De verschillende leefgebieden van opleiding, werk, gezondheid, financiën en sociaal netwerk worden meer met elkaar verbonden om de dienstverlening naar de statushouders te optimaliseren. Gemeente Leiden werkt daarvoor in principe samen met de huidige partners in de stad en gesubsidieerde organisaties, maar staat open voor nieuwe partners met een onderscheidend aanbod.

Economische waarde

Gemeente Leiden verwacht van statushouders dat zij actief werken aan een zelfstandige positie in de samenleving. Zij vraagt veel explicieter dan voorheen aan de statushouders op welke manier zij economische waarde kunnen creëren. Dat kan zijn via een positie op de arbeidsmarkt, maar als werk niet mogelijk is, verwachten wij dat de statushouders op andere manieren participeren. In deze aanpak is de inburgering pas succesvol als mensen een eigen plek hebben verworven in de samenleving waar zij financieel onafhankelijk kunnen functioneren. Het inburgeringsexamen is dan een middel om daar te komen, geen doel.

Heldere verwachtingen

Gemeente Leiden werkt nadrukkelijk niet met categorale voorzieningen voor deze groep, maar borgt de vluchtelingen aanpak binnen het algemene vastgestelde (re-integratie)beleid. Voor een succesvolle inburgering is het dan wel belangrijk dat alle rechten en plichten duidelijk zijn. De statushouders krijgen goede en eerlijke informatie over wat zij van de gemeentelijke overheid kunnen verwachten en vice versa. In aanvulling op en ter versterking van de reguliere inburgering wordt vervolgens samen met de statushouder een realistisch plan gemaakt. Gedurende twee jaar zijn zij bij de gemeente en bij Vluchtelingenwerk in beeld en zetten zij concrete stappen richting onderwijs, werk of maatschappelijke participatie/vrijwilligerswerk. Door dit traject direct te starten nadat de statushouder een woning heeft, activeren wij hen om gelijk al de verantwoordelijkheid te nemen voor hun eigen inburgering.

Iedereen doet mee

Het cluster Participatie en Maatschappelijke Ontwikkeling is een afdeling van gemeente Leiden. Het cluster stimuleert, samen met inwoners en maatschappelijke partners, dat iedereen meetelt en meedoet. Wij bundelen de krachten in de stad, opdat iedereen een zelfstandig bestaan kan leiden en een bijdrage levert aan de samenleving. Diezelfde uitgangspunten hanteren wij ook voor het groeiende aantal statushouders dat in onze stad een bestaan wil opbouwen.

(4x) 24 uur x 24 weken - het basisprogramma

12 weken	12 weken	24 weken	24 weken	24 weken
Individuele gesprekken met klantmanager, vrijwilligers Vluchtelingenwerk en leermeester	Individuele gesprekken met klantmanager, vrijwilligers Vluchtelingenwerk en leermeester	Individuele gesprekken met klantmanager, vrijwilligers Vluchtelingenwerk en leermeester	Individuele gesprekken met klantmanager, vrijwilligers Vluchtelingenwerk en leermeester	Individuele gesprekken met klantmanager, vrijwilligers Vluchtelingenwerk en leermeester
Startgroep	Inburgering	Inburgering	Inburgering	Inburgering
	Inburgering	Inburgering	Inburgering	Inburgering
Diplomawaardering	Inburgering	Inburgering	Inburgering	Inburgering
Vitaliteit/ Empowerment	Vitaliteit/ Empowerment	Vitaliteit/Stage	Vitaliteit/Stage	Vitaliteit/Stage
Het gesprek	Het gesprek	Bemiddeling naar werk of scholing / arbeidstoeleidende training	Bemiddeling naar werk of scholing / arbeidstoeleidende training	Bemiddeling naar werk of scholing / arbeidstoeleidende training
	Participatieverklaring			

Dit is het basisprogramma. Het maatwerkprogramma wordt gemaakt in overleg met de klantmanager en vastgelegd in een plan van aanpak.

De 24 x 24 aanpak

In onze gemeente worden de statushouders direct opgenomen in een maatwerkprogramma dat vier periodes van 24 weken behelst, waarin een minimale inzet van 24 uur per week is vereist. Het programma is volledig gericht op participatie.

- Inburgering en re-integratie/educatie vinden gelijktijdig plaats en versterken elkaar.
- Bij de start kijken we direct naar het opleidingsniveau van de statushouder. Wij stimuleren hen om zo snel mogelijk hun diploma's te laten beoordelen, zodat ze op niveau kunnen instromen op de arbeidsmarkt. Alle arbeid is uiteindelijk passend.
- Wanneer aanvullende opleiding nodig is, kunnen mensen tot hun 30ste studeren en gebruik maken van studiefinanciering. Studeren met een uitkering kan alleen als het bijscholing betreft en gedurende maximaal één jaar. Over deze procedure moeten afspraken gemaakt worden met het UAF.
- In de uitkering van een gezin zijn mannen en vrouwen gelijk. Vrouwen moeten ook beschikbaar zijn voor de arbeidsmarkt en alle leerplichtigen moeten naar school.
- We werken volgens de methodiek 1gezin-1plan, waarbij in eerste instantie Vluchtelingenwerk en Werk en Inkomen betrokken zijn.
- Het programma hanteert een integrale aanpak, met aandacht voor armoedebestrijding, vitaliteit-activiteiten, het voorkomen van schulden en de opbouw van een sociaal netwerk.
- Sociale Wijkteams worden, daar waar nodig, ingezet om de statushouders te begeleiden bij hun inburgering in de wijk.

